

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Kyllä.

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Periaatepäätöksessä on hyvin tunnistettu pk- ja mikroyritysten merkittävyys työllisyyden näkökulmasta. Kasvuyritysten tunnistaminen ja kasvuohjelmien käynnistäminen ovat tärkeitä nostoja muistiossa. Mikäli haluamme valtakunnallisesti kasvattaa kasvuyritysten määrää ja vahvistaa edelleen näiden kasvukykyä, on tähän kiinnitettävä erityistä huomiota. Tämä voi tarkoittaa, että prosessin toteuttaminen (kasvuyritysten tunnistaminen ja palvelupolkujen rakentaminen) vievät sekä henkilö- että asiantuntijapalveluresursia nykyistä enemmän. Toisaalta kasvuyrityksiin keskittyvillä palveluilla saatava hyöty yritykselle ja yhteiskunnalle voi olla merkittävä.

Kasvuyritysten tunnistamiseen liittyy olennaisesti myös kansainvälistymisen tukeminen. Lähimarkkinoiden tehokkaampi hyödyntäminen, esimerkiksi pohjoisen alueen mittavat investoinnit (Pohjois-Ruotsi ja Barentsin alue) tulee huomioida. Kansainvälistymistä suunnittelevien yritysten tunnistaminen sekä kansainvälistymispolkujen systemaattinen laatiminen tulisi näkyä periaatepäätöksessä vahvemmin.

Keskeisessä roolissa niin kasvu- kuin kansainvälistymistä hakevien yritysten tunnistamisessa ovat alueelliset sekä seudulliset yrityspalvelutoimijat sekä yksityiset palveluntarjoajat, jotka konkreettisesti ovat yritysrajoissa toimeenpanemassa periaatepäätöksen mukaisia toimenpiteitä. Yritysasiantuntijoiden määrän lisäksi on kiinnitettävä heidän osaamisensa kehittämiseen huomioita.

Mikroyritysten tunnistaminen tässä yhteydessä on syytä nostaa esille. Mikroyritysten työllistämispotentiaali on suuri. Liiketoimintaosaamisen kasvattaminen myös mikroyrityksille tulee huomioida, jonka kautta kasvu- ja kv-osaaminen myös pienemmillä yrityksillä vahvistuvat.

Jotta yritysten tavoittamisessa onnistutaan, on Team Finland brändin ja sen verkostosta ja palveluista viestimistä on tarpeen terävöittää.

Yrittäjyyden, työnteon, opiskelujen, jne. monimuotoiset yhdistelmät tulee huomioida myös lainsäädännön ja tukijärjestelmien näkökulmasta. Myös osaavan työvoiman saatavuuden näkökulmasta on tärkeää löytää uudenlaisia mm. yrittäjyyden, osayrittäjyyden, palkkatyön ja opiskelun yhdistelmiä.

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Kyllä.

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

Etenkin yritysten kasvu ja kasvuhakuisuuden osalta tulisi indikaattoreissa todentua yrityspalvelutoiminnan vaikuttavuus yritysten kasvuhankkeissa. Tämä tarkoittaa a) kasvuyritysten tunnistamista (kasvuyritysten lukumäärä ja sen kehittyminen) sekä b) erityisesti kasvuyrityksille tuotetut palvelut. Vahva hypoteesi on, että kasvu ja kasvuhaluisten yritysten aktiivinen kehittäminen tuo merkittävän kasvun yritysten liikevaihtoon, henkilöstömäärään, osaamisen kasvuun sekä kannattavuuteen.

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

Yhteistyö vaatii yhteisen tahtotilan sekä ymmärryksen nykytilanteesta. Siksi tavoitetta tulee kirkastaa. Periaatepäätös tulee olla kaikkien yhdessä valmisteleva, jotta siihen voidaan sitoutua. On panostettava viestintään, nykytilan selkeyttämiseen ja TEM/ELY-palveluiden avaamiseen muille hallinnonaloille. Kyseiset palvelut ovat kovin laajat ja monisyiset ja siten huonosti tunnetut/ymmärretyt. Paljon jo tehdään, työ tulee saada enemmän näkyväksi. Tiedolla johtamiseen on tärkeää panostaa, kuten esimerkiksi työllisyystilanteen avaamiseen, yrittäjien/yritysten haasteiden avaamiseen, osaavan työvoiman saatavuuden ongelman ratkointaan.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

Yrittäjyyskasvatus on syytä huomioida kokonaisuudessa. Yrittäjyyskasvatuksessa tulee painottaa toisen ja korkeakouluasteen lisäksi peruskoulun roolia.

Korkeakouluissa järjestettävät yrittäjyysopinnot voivat olla ensimmäisiä aiheeseen perehdyttävää ja syventävää yrittäjyyteen liittyvää tietoa opiskelijalle. Matka yrittäjyyteen voi muodostua suureksi kynnykseksi, mikäli aikaisempaa tartuntapintaa aiheeseen ei ole peruskoulun ja/tai toisen asteen sekä lukion kautta syntynyt. Korkeakoulujen erilaiset yrittäjyyteen tähtäävät toimenpiteet saisivat

todennäköisesti huomattavasti suuremman vaikuttavuuden, mikäli opiskelijoiden taustalla olisi yrittäjyyteen liittyvää osaamista, etenkin peruskoulutasolla.

Huikuri Satu

Lapin ELY - Työllisyys-, yrittäjyys- osaaminen ja maahanmuuttoyksikkö